

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ • ΤΜΗΜΑΤΑ ΔΙΕΤΟΥΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

Όνομα / Τμήμα:

Ημερομηνία: **Σάββατο, 16 /11/ 2024**

ΚΕΙΜΕΝΑ

1. Manius Curius Dentatus maxima frugalitate utebatur, quo facilius divitias contemnere posset. Die quodam Samnitium legati **ad eum** venerunt. Ille se in scamno assidentem apud focum et ex ligneo catillo cenantem eis spectandum praebebat. Samnitium divitias contempsit et Samnites paupertatem eius mirati sunt. Nam cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent, ut eo uteretur, vultum risu solvit et protinus dixit: "Supervacaneae, ne dicam ineptae, legationis ministri, narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem; et mementote me nec acie vinci nec pecunia corrumpi posse".

2. Omnia sunt misera **in bellis** civilibus, sed nihil miserius quam ipsa victoria: ea victores ferociores impotentioresque reddit, ut, etiamsi natura tales non sint, necessitate esse cogantur. Bellorum enim civilium exitus tales sunt semper, ut non solum ea fiant, quae velit victor, sed etiam ut victor obsequatur iis, quorum auxilio victoria parta sit.

3. Nam in sacello quodam nocte **cum** sororis **filia** persedebat expectabatque dum aliqua vox congruens **proposito** audiretur. Tandem puella, longa mora standi fessa, rogavit materteram, ut sibi paulisper loco cederet. Tum Caecilia puellae dixit: "ego libenter tibi mea sede cedo". Hoc dictum paulo post res ipsa confirmavit. Nam mortua est Caecilia, quam Metellus, dum vixit, multum amavit; postea is puellam in matrimonium duxit.

4. Si marmor illi obtulisses, si viliores materiam, fecisset tale, quale ex illa fieri optimum posset. Eodem **modo** sapiens virtutem, si licebit, in divitiis explicabit, si minus, in paupertate; si poterit, in patria, si minus, in exilio; si poterit, imperator, si minus, miles; si poterit, integer, si minus, debilis. Quamcumque fortunam acceperit, aliquid ex illa memorabile efficiet.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας μόνο τις υπογραμμισμένες φράσεις ή περιόδους λόγου από τα παραπάνω αποσπάσματα.

- **Δες βιβλίο Εν δυνάμει**

Μονάδες **20**

B1. Να εντοπίσετε μία ετυμολογικά συγγενική λέξη για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής, στο κείμενο που επισημαίνεται στην κάθε περίπτωση.

α. πληθώρα (στο 1ο κείμενο) **locupletem**

β. ανεξίτηλος (στο 2ο κείμενο) **exitus**

γ. καθεδρικός (στο 3ο κείμενο) **sede**

δ. μνημείο (στο 4ο κείμενο) **memorable**

ε. ιμπεριαλισμός (στο 4ο κείμενο) *imperator*

Μονάδες **10**

B2. Να χαρακτηρίσετε ως *σωστές* ή *λανθασμένες* τις παρακάτω προτάσεις, γράφοντας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην καθεμιά τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος**, ανάλογα με το περιεχόμενό της.

- α. Η σχέση του Ρωμαίου λογοτέχνη με τα ελληνικά πρότυπα βασίζεται στην πρόσληψη («aemulatio») και στον ανταγωνισμό («imitatio»). **Λάθος**
β. Ο Ιούλιος Καίσαρ είναι ο καλλιτέχνης της απομνημονευματικής γραφής σε δύσκολη και δυσνόητη γλώσσα. **Λάθος**
γ. Ο Τίτος Λίβιος στο έργο του παρουσίασε της ιστορικής διαδρομής της Ρώμης . **Σωστό**
δ. Οι τρεις κορυφαίοι ελεγειακοί ήταν ο Τίβουλλος , ο Προπέρτιος και ο Οράτιος . **Λάθος**
ε. Ο Οβίδιος έγραψε τις **Μεταμορφώσεις** μια μυθολογική *Αντι- Αινειάδα* . **Σωστό**

Μονάδες **10**

ΘΕΜΑ Γ' (Γραμματική ___ / 30)

Γ1α. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις λέξεις:

- **maxima** : αφαιρετική ενικού στον συγκριτικό βαθμό. του αρσενικού **maiore**
- **facilius**: αιτιατική πληθυντικού στο αρσενικό γένος στον υπερθετικό βαθμό. **facillimos**
- **risu** : δοτική ενικού. **risui**
- **misera** : δοτική πληθυντικού στον υπερθετικό στο θηλυκό. **miserrimis**
- **bellis** : αιτιατική πληθυντικού. **bella**
- **victor** : αιτιατική ενικού. **victorem**
- **auxilio** : γενική ενικού. **Auxilii/i**
- **nocte**: αφαιρετική ενικού. **nocte/u**
- **ego** : αιτιατική ενικού του γ προσώπου. **se**
- **sapiens** : αφαιρετική ενικού . **Sapiente**

Μονάδες **10**

Γ1β. ex illa: Να κλίνετε την αντωνυμία στο αρσενικό γένος και στους δύο αριθμούς.

- **Ille – illius – illi – illum – illo**
- **Illi- illorum -illis – illos - illis**

Μονάδες **5**

Γ2α. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ρηματικούς τύπους που ζητούνται:

- **utebatur** : δοτική πληθυντικού μετοχής Μέλλοντος στο αρσενικό. **usuris**
- **malle** : β ενικό οριστικής Ενεστώτα. **mavis**
- **posse** : β πληθυντικό υποτακτικής παρατατικού. **possetis**
- **reddit** : δοτική ενικού μετοχής Ενεστώτα. **reddenti**
- **velit** : β πληθυντικό οριστικής Ενεστώτα . **vultis**
- **parta sit**: γενική ενικού της μετοχής μέλλοντος στο θηλυκό γένος. **pariturae**
- **confirmavit**: απαρέμφατο Παρακειμένου στην ίδια φωνή. **confirmavisse**
- **duxit** : β ενικό και πληθυντικό προστακτικής Ενεστώτα. **Duc - ducite**
- **fecisset**: απαρέμφατο Μέλλοντος . **Facturum esse**
- **acceperit**: β ενικό υποτακτικής Υπερσυντελικού της Παθητικής Περιφραστικής Συζυγίας.

Accipiendus fuisses

Μονάδες **11**

Γ2β. Efficiet : Να γράψετε τις πλάγιες πτώσεις του γερουνδίου του ρηματικού τύπου.

- **Efficiendi – efficiendo – efficiendum - efficiendo**

Μονάδες **4**

ΘΕΜΑ Δ' (Συντακτικό ___ / 30)

Δ1. sed nihil miserius quam ipsa victoria : Να αναγνωρίσετε τη μορφή του β όρου σύγκρισης και στη συνέχεια να τον μετατρέψετε σε ισοδύναμη μορφή.

- **Victoria (Αφαιρετική συγκριτική)**

Μονάδες **5**

Δ2. dum aliqua vox congruens proposito audiretur (a Caecilia) / dum vixit : Να συμπτύξετε τις παραπάνω δευτερεύουσες πρότασεις στις αντίστοιχες επιρρηματικές μετοχές.

- **Caecilia auditura** aliquam congruentem vocem proposito
- **viventem**

Μονάδες **4**

Δ3. Si marmor illi obtulisses... fecisset tale : Αφού αναγνωρίσετε τον υποθετικό λόγο στη συνέχεια να τον μετατρέψετε έτσι ώστε να δηλώνεται ανοιχτή υπόθεση και αντίθετο του πραγματικού στο **παρόν**.

- **Αντίθετο του πραγματικού στο παρελθόν**
- **si marmor illi obfers ... facit** – Ανοιχτή υπόθεση στο παρόν
- **si marmor illi obferres ... faceret** – Αντίθετο του πραγματικού στο παρόν

Μονάδες **4**

Δ4. Samnitium divitias contempsit et Samnites paupertatem eius mirati sunt. Να εξαρτήσετε τη περίοδο λόγου από τη φράση **Marius Curius Dentatus dixit** και να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές.

- **Marius Curius Dentatus dixit se contempsisse divitias Samnitium et Samnites paupertatem suam miratos esse**

Μονάδες **2**

Δ5. Mortua est Caecilia; postea is puellam in matrimonium duxit:

a) Να ξαναγράψετε τις δυο προτάσεις σε μια περίοδο αφού τρέψετε την πρώτη πρόταση σε δευτερεύουσα χρονική εισαγόμενη με τον ιστορικό διηγηματικό cum, που να εκφράζει το προτερόχρονο.

b) Να συμπτύξετε τη χρονική πρόταση που δημιουργήσατε σε χρονική μετοχή.

a) **Cum Caecilia mortua esset, is puellam in matrimonium duxit.**

b) **Caeciliā mortuā** is puellam in matrimonium duxit.

Μονάδες 4

Δ6. Cede mihi tua sede. : Η παραπάνω πρόταση αποτελεί τη παράκληση της κοπέλας προς τη θεία της σε ευθύ λόγο. Να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές έτσι ώστε να δηλώνεται η απαγόρευση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

- **Noli cedere.**

Ne cesseris.

Μονάδες 2

Δ7. dum aliqua vox congruens proposito audiretur : Να αναγνωρίσετε πλήρως συντακτικώς τη παραπάνω δευτερεύουσα πρόταση.

- δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το expectabat. Εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο dum και εκφέρεται με υποτακτική χρόνου παρατατικού (audiretur), διότι η πράξη δεν ενδιαφέρει μόνο από χρονική άποψη, αλλά περιγράφεται και ως προσδοκία ή επιδίωξη. Σε σχέση με την πρόταση που προσδιορίζει, δηλαδή την κύρια, δηλώνει το υστερόχρονο στο παρελθόν.

Μονάδες 4

Δ8. Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τους **σημειωμένους** με έντονα γράμματα όρους του κάθε κειμένου: **ad eum** (1°), **in bellis** (2°), **cum filia** (3°), **proposito** (3°), **modo** (4°)

- **Δες βιβλίο Εν δυνάμει**

Μονάδες 5

Επιμέλεια Θεμάτων: *Κώστας Μαγαλιός, Ολυμπία Βονόρτα*

Studiosae studiosique, bonan fortunam,
cum plurimo amore!

Et mementote! Sapientia virtus est!!!